

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ / ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑ – ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Η επαφή των παιδιών με λογοτεχνικά βιβλία, στο σπίτι, δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται από τους γονείς ως μάθημα. Είναι πολύ σημαντικό η επαφή των παιδιών με τα βιβλία να στοχεύει στην απόλαυση από την ανάγνωση/ακρόαση του λογοτεχνικού κειμένου και εάν τα ίδια τα παιδιά επιθυμούν, τότε και μόνο να ασχοληθούν με δημιουργικές δραστηριότητες σε σχέση με το βιβλίο που διάβασαν/άκουσαν. Επομένως, τα παιδιά μπορούν απλώς να ακούσουν/διαβάσουν τα βιβλία και να μην κάνουν οποιαδήποτε εργασία σε σχέση με αυτά. Με κανένα τρόπο δεν πρέπει τα παιδιά να «υποχρεωθούν» να ασχοληθούν με οποιαδήποτε εργασία, καθώς αυτό μπορεί να τα αποθαρρύνει από την ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων. Στόχος είναι να «σπρώξουμε» τα παιδιά προς τα βιβλία και όχι να τα απομακρύνουμε από αυτά.

Οι δραστηριότητες που προτείνονται πιο κάτω, σε σχέση με συγκεκριμένα λογοτεχνικά βιβλία, είναι ενδεικτικές. Μπορείτε να σκεφτείτε κι εσείς ή το παιδί σας, άλλες δημιουργικές δραστηριότητες. Οι ηλικίες που παρουσιάζονται στη δεύτερη στήλη είναι, επίσης, ενδεικτικές και σχετίζονται τόσο με το ίδιο το βιβλίο όσο και με τη δραστηριότητα που προτείνεται. Κάποια παραμύθια/βιβλία απευθύνονται και σε πιο μικρά παιδιά, όχι, όμως, απαραίτητα και η δραστηριότητα που προτείνεται. Οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να γίνουν από το παιδί μαζί με τους γονείς του.

Σημειώνεται ότι οι ιστοσελίδες από τις οποίες προέρχονται οι σύνδεσμοι (δηλ. αυτές που αναφέρονται ως πηγές) τυχόν να περιέχουν μη επιθυμητό, για τα παιδιά, περιεχόμενο (π.χ. βιβλία για ενήλικες). Μόνο οι σύνδεσμοι (links) που προτείνονται παρακάτω (κάτω από τον τίτλο του βιβλίου) αφορούν το συγκεκριμένο κάθε φορά βιβλίο.

Καλή απόλαυση!

ΒΙΒΛΙΟ	ΗΛΙΚΙΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
<p>Οποιοδήποτε κλασικό παραμύθι</p>		<p>Αλλαγή της εξέλιξης κλασικών παραμυθιών</p> <p>Τα παιδιά επιλέγουν το αγαπημένο τους παραμύθι, το ξαναδιαβάζουν και στη συνέχεια αλλάζουν τη συμπεριφορά κάποιου/ας από τους χαρακτήρες, επηρεάζοντας την εξέλιξή του.</p> <p>Για να πάρουν τα παιδιά ιδέες μπορούν να ακούσουν το ηχητικό με την Κοκκινোসκουφίτσα ανάποδα (https://soundcloud.com/odisseas-knavas/2-2 αφήγηση/εργασία παιδιών) και αν θέλουν να αφηγηθούν και να ηχογραφήσουν τη δική τους ιστορία, με τη βοήθεια των γονιών τους.</p>
<p>Η Πίπη Φακιδομύτη στις νότιες θάλασσες (Άστριντ Λίντγκρεν)</p> <p>https://soundcloud.com/alexandrakappa/ur1a0cgyuqwz?in=kokkini_alepou/sets/frnlguccdcsn</p> <p>Πηγή: https://soundcloud.com/alexandrakappa/</p>	<p>9+</p>	<p>Φτιάχνω μια δική μου λέξη και μετά μια περιπέτεια...</p> <p>Τα παιδιά ακούνε το ηχητικό απόσπασμα. Στο απόσπασμα αυτό η Πίπη εφευρίσκει τη λέξη "σκλουζούκλι" και τριγυρνά στην πόλη ψάχνοντας να βρει σε τι αντιστοιχεί.</p> <p>Τα παιδιά μπορούν αντίστοιχα να φτιάξουν δικές τους λέξεις (αν θέλουν μιλώντας τηλεφωνικώς και με φίλους/ες τους) καταγράφοντας όσες πιο πολλές μπορούν. Στη συνέχεια, συμφωνούν με τους/τις φίλους/ες τους σε μία λέξη και δίνουν τον χρόνο που θα συμφωνήσουν μεταξύ τους (π.χ. 1-2 μέρες) για να σκεφτούν και να γράψουν ή να ηχογραφήσουν τη δική τους περιπέτεια, μιμούμενοι το</p>

απόσπασμα. Πριν την λήξη της προθεσμίας, θα πρέπει να αφηγηθούν τη δημιουργία τους σε κάποιον στο σπίτι, και να πάρουν ιδέες για να το βελτιώσουν. Στη δική τους περιπέτεια, μπορούν να περιπλανηθούν στο σπίτι τους (από δωμάτιο σε δωμάτιο), για να ψάξουν σε τι θα αντιστοιχεί η λέξη τους.

**Ο πετεινός και το μαργαριτάρι
(Αίσωπος)**

8+

<https://soundcloud.com/paramuthoi/v0ggcl1raqo?in=paramuthoi/sets/3tldanzob7qx>

Πηγή: <https://soundcloud.com/paramuthoi>

Ηχογραφημένη συλλογή παραδοσιακών παραμυθιών και μύθων απ' όλο τον κόσμο, από την ομάδα ΠΑΡΑΜΥΘΟΙ

Απαντήσεις ερωτήσεων

Τα παιδιά συζητούν με τους γονείς τους ή απαντούν στο τετράδιό τους τις πιο κάτω ερωτήσεις:

- Πριν ακούσετε το παραμύθι: Μπορείτε να υποθέσετε τι σχέση μπορεί να έχει ένας πετεινός με ένα μαργαριτάρι;
- Ακούστε το παραμύθι «Ο πετεινός και το μαργαριτάρι», για να ανακαλύψετε.
- Ποιες φράσεις είναι σε ευθύ λόγο στο παραμύθι;
- Μπορείτε να τις μετατρέψετε σε πλάγιο λόγο;
- Γιατί ο αφηγητής/παραμυθάς δεν μας αφηγήθηκε όλο το παραμύθι σε πλάγιο λόγο; Πέτυχε κάτι με τη χρήση του ευθύ λόγου;
- Αν το έγραφε όλο σε ευθύ λόγο, νομίζετε ότι θα ήταν καλύτερα;

**Εφευρέτες αριθμών
(Τζάνι Ροντάρι)**

7+

Απόσπασμα από το βιβλίο: "Παραμύθια από το τηλέφωνο"

https://soundcloud.com/panos_drakopoulos/numbers_rodari?in=kokkini_alepou/sets/frnlgucddc_sn

Πηγή:

https://soundcloud.com/panos_drakopoulos/

Εφευρέτες αριθμών

Τα παιδιά ακούνε το απόσπασμα από το βιβλίο και προσπαθούν να εφεύρουν δικούς τους αριθμούς. Διαφορετικούς για κάθε χώρο όμως... Νέους, έξυπνους αριθμούς για το σχολείο, την εκκλησία, το βιβλιοπωλείο, το μουσείο ...

**Όλα για τη φανέλα
(Ελένη Σβορώνου)**

8+

https://soundcloud.com/metaichmio/ola_gia_tifanela_ixo_paramithia?in=panos-kapiris/sets/ub5nutuagknl

Πηγή: <https://soundcloud.com/metaichmio/>
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Κατασκευή χαρακτήρων του βιβλίου

Αφού ακούσουν τα παιδιά μόνο το 1^ο λεπτό από το την αρχή του βιβλίου ζωγραφίζουν ή φτιάχνουν μικρά κουκλάκια, τον κάθε χαρακτήρα όπως τον φαντάζονται. Στη συνέχεια, σκέφτονται πώς εμπλέκονται οι συγκεκριμένοι χαρακτήρες σε μια περιπέτεια με τον συγκεκριμένο τίτλο. Ακολουθως ακούνε την υπόλοιπη ηχογράφιση από το πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου.

Απόσπασμα από το βιβλίο «Ο κόσμος του πουθενά», της Γιολάντας Πατεράκη

10+

<http://www.mikrosanagnostis.gr/library/pageflip4/Default.html>

Πηγή: <http://www.mikrosanagnostis.gr/>
Μικρός Αναγνώστης

Απαντήσεις ερωτήσεων

Τα παιδιά διαβάζουν/ακούνε το απόσπασμα από το βιβλίο «Ο κόσμος του πουθενά» και απαντούν, προφορικά ή στο τετράδιό τους, τις πιο κάτω ερωτήσεις:

- Πώς νομίζεις ότι βρέθηκαν τα πρόσωπα της ιστορίας μας στον κόσμο του πουθενά;
- Ποια είναι τα πρόσωπα της ιστορίας;
- Ζωγράφισε (ή περίγραψε με λόγια) πώς φαντάζεσαι τον Χάρι Μεντ.
- Βρες και αντίγραψε το απόσπασμα που λέει τι κάνει το κίτρινο κουμπί.
- Σκέψου ότι έχεις κι εσύ ένα κίτρινο κουμπί μπροστά σου αυτή τη στιγμή. Πάτα το και περίγραψε μας τι θα γίνει.
- Τι συμβαίνει αν πατήσει κάποιος το άσπρο κουμπί;
- Φαντάσου ότι κάπου υπάρχει ακόμα ένα κουμπί. Τι χρώμα θα είναι; Τι θα συμβεί αν το πατήσει κάποιος;
- Στο τέλος του αποσπάσματος λέει ότι οι πρωταγωνιστές μας ντύθηκαν σαν αστακοί. Τι εννοεί με αυτή τη φράση ο συγγραφέας; Ποια τεχνική χρησιμοποιεί εδώ ο συγγραφέας; (π.χ. μεταφορά, προσωποποίηση κ.τ.λ.).
- Τι μπορεί να συνέβηκε στη συνέχεια και οι πρωταγωνιστές της ιστορίας μας το μετάνιωσαν (το ότι ντύθηκαν σαν αστακοί) τόσο που δε λέγεται; Πείτε σε κάποιον/α στο σπίτι τη συνέχεια που σκεφτήκατε και ρωτήστε τον τι σκέφτεται εκείνος/η ότι μπορεί να έγινε.

Ο ραφτάκος των λέξεων
(Αντώνης Παπαθεοδούλου)

6+

https://soundcloud.com/metaichmio/raftakos_to_n_lexeon_ixo_paramithia

Πηγή: <https://soundcloud.com/metaichmio/>
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Γίνομαι ραφτάκος των λέξεων

- Τα παιδιά ακούνε το παραμύθι.
- Βρίσκουν ένα τετράδιο και διακοσμούν το εξώφυλλό του, όπως τους αρέσει.
- Μέσα σε αυτό το τετράδιο ξεκινούν από σήμερα να γράφουν όμορφες λέξεις και φράσεις που βρίσκουν σε βιβλία και παραμύθια. Ό,τι τους κάνει εντύπωση, ό,τι θεωρούν σημαντικό και αξίζει να το θυμούνται... Φτιάχνουν το δικό τους απόθεμα – θησαυρό λέξεων/φράσεων.
- Έτσι, όταν έρθει η ώρα να ράψουν, εμ... γράψουν τις δικές τους, θα έχουν ήδη ένα θησαυρό στο πλάι.

Το κάστρο της Ωριάς
(Αγγελική Δαρλάση)

8+

https://soundcloud.com/metaichmio/to_kastro_ths_orias?in=kokkini_alepou/sets/9y2vs0mi6vke

Πηγή: <https://soundcloud.com/metaichmio/>
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Απαντήσεις ερωτήσεων

Τα παιδιά ακούνε την ηχογραφημένη ιστορία και συζητούν με τους γονείς τους ή απαντούν στο τετράδιό τους τις πιο κάτω ερωτήσεις:

- Σου άρεσε αυτή η ιστορία;
- Ήταν παραμύθι; Τι ήταν διαφορετικό από τα υπόλοιπα παραμύθια που ξέρεις;
- Τι αλλαγές θα έκανες για να το μετατρέψεις σαν τα παραμύθια που ξέρεις;
- Η απόφαση της Ωριάς να κάνει τον διαγωνισμό, πώς σου φαίνεται; Ήταν σωστό, κατά τη γνώμη σου, να κάνει εκείνο τον διαγωνισμό ενώ η ίδια ήξερε ποιον αγαπούσε;

- Ψάξε βιβλία, εγκυκλοπαίδειες, το διαδίκτυο (με τη μητέρα ή τον πατέρα σου), ρώτα παππούδες και γιαγιάδες, αν υπάρχει κάπου στον Πενταδάκτυλο κάποιο αντίστοιχο κάστρο. Μάθε πληροφορίες, βρες εικόνες, ερεύνησε και, αν θες, ξαναγράψε την ιστορία προσθέτοντας κάποια από τα στοιχεία που βρήκες.

**Το παιδί που στο κεφάλι του φύτεψε ένα δέντρο
(Ροδούλα Παππά)**

6+

<https://soundcloud.com/nefeli-publ-greece/sets/paididentro>

Κρατικό Βραβείο Παιδικής Λογοτεχνίας 2013
Διαβάζει ο ποιητής Βασίλης Αμανατίδης

Πηγή: <https://soundcloud.com/nefeli-publ-greece/>
Εκδόσεις Νεφέλη

Πριν την ακρόαση του βιβλίου

Συζητήστε με το παιδί σας τα παρακάτω:

- Άκουσε μόνο το κομμάτι με τον αριθμό 1 και πάρε τα πράγματα από την αρχή... Πώς μπορεί να φύτεψε ένα δέντρο στο κεφάλι του παιδιού; Τι νομίζεις ότι έκανε το παιδί μετά; Λες να αντιμετώπισε κανένα πρόβλημα;
- Φαντάσου ότι, αύριο το πρωί, βλέπεις φυτρωμένο ένα δέντρο στο κεφάλι σου. Ναι, στο δικό σου κεφάλι... Τι θα έκανες; Οι γονείς σου πώς λες να αντιδρούσαν;
- Τώρα φαντάσου την επόμενη μέρα να φυτρώσει άλλο ένα δέντρο στο κεφάλι του/της καλύτερου/ης σου φίλου/ης. Τι θα έκανες;
- Άκουσε το βιβλίο για να ανακαλύψεις τη συνέχεια που επινόησε η Ροδούλα Παππά και σκέψου αν είσαι τυχερός/η τελικά (ή άτυχος/η) που δεν έχεις φυτρωμένο ένα δέντρο στο κεφάλι...

Το σοφό κορίτσι (Ρώσικο παραμύθι)

7+

<https://soundcloud.com/paramuthoi/l3mvl2ni9shd>

Πηγή: <https://soundcloud.com/paramuthoi>

Ηχογραφημένη συλλογή παραδοσιακών παραμυθιών και μύθων απ' όλο τον κόσμο, από την ομάδα ΠΑΡΑΜΥΘΟΙ

Απαντήσεις ερωτήσεων

Συζητήστε με το παιδί σας τα παρακάτω:

- Άκουσε το παραμύθι μέχρι το 1:45. Τι νομίζεις ότι θα γίνει στη συνέχεια;
- Σου θυμίζει αυτό το παραμύθι κάποια άλλη ιστορία; Αν δεν ξέρεις, ρώτησε κάποιον/α μεγαλύτερο/η σου, γιατί είναι πολύ πιθανόν να τη γνωρίζει αυτός/ή.
- Ο τίτλος του παραμυθιού είναι «Το σοφό κορίτσι», άρα, λογικά, στη συνέχεια, θα εμπλακεί στην υπόθεση και ένα κορίτσι που θα είναι σοφό. Μάντεψε ποιο κορίτσι θα είναι αυτό.
- Άκουσε τη συνέχεια του παραμυθιού για να μάθεις τι θα γίνει μέχρι το τέλος.
- Ποια φράση λέει ο βασιλιάς στο τέλος του παραμυθιού;
- Πώς σου φαίνεται αυτή η άποψη του βασιλιά;

Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων

6+

Σταυρόλεξο

<http://www.bookbook.gr/e-δραστηριότητες-με-αφορμή-ένα-βιβλίο/900-το-σταυρόλεξο-της-αλίκης-στη-χώρα-των-θαυμάτων>

Πηγή: www.bookbook.gr/

Τα βιβλία του Ιούλιου Βερν

10+

Σταυρόλεξο

<http://www.bookbook.gr/e-δραστηριότητες-με-αφορμή-ένα-βιβλίο/849-το-σταυρόλεξο-του-ιούλιου-βερν>

Πηγή: www.bookbook.gr/

Πίπη η Φακιδομύτη

9+

Κρυπτόλεξο

<http://www.bookbook.gr/e-δραστηριότητες-με-αφορμή-ένα-βιβλίο/846-το-κρυπτόλεξο-της-πίπης-φακιδομύτη>

Πηγή: www.bookbook.gr/